

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Курепін В.М., канд. екон. наук, доц.
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Концепція безпеки харчових продуктів, це складний процес харчового ланцюга, який починається на фермі та закінчується на столі у споживача. Безпека харчових продуктів, це гарантія того, що продукти не становлять небезпеки для споживача. Вони повинні готуватися або споживатися відповідно до передбачуваного виду використання [1].

Неодмінною умовою для забезпечення здорового харчування, ведення активного способу життя для всіх є наявність безпечних харчових продуктів у розширеному доступі. Такий підхід необхідно трактувати, як загальна продовольча безпека [2]. Зусилля щодо забезпечення здоров'я та благополуччя підривають небезпечні продукти харчування. Це порушення право людей на харчування та благополуччя.

У даний час світ переживає безпрецедентну глобальну кризу в галузі охорони здоров'я – дестабілізація світової економіки, поширення людських страждань (проблема війни й миру, COVID-19) докорінно змінює життя мільярдів людей у всьому світі. На додаток до цього, якщо не буде безпеки харчових продуктів, багато цілей у рамках всесвітнього партнерства держав, як Європейського Союзу, так і миру залишаться недосяжними, включаючи ліквідацію голоду, забезпечення здоров'я та благополуччя людей.

Споживання небезпечних харчових продуктів щороку у сотень мільйонів людей викликають хвороби харчового походження, сотні тисяч споживачів небезпечних харчових продуктів щороку вмирають. Для країн з низьким та середнім рівнями доходу щорічні втрати від зниження продуктивності праці внаслідок захворювань людей через небезпечні харчові продукти оцінюються приблизно в 90 млрд дол. США. Інциденти, пов'язані з безпекою харчових продуктів створюють ризики для охорони здоров'я, загрожують підірвати довіру споживачів, спричиняють зайві відходи, які породжують значні додаткові викиди парникових газів.

Діючі стратегічні пріоритети щодо безпечних харчових продуктів для всіх відображають зусилля щодо охоплення питань безпеки харчових продуктів та їх інтеграції у всі сектори агропродовольчої системи. Це пріоритетні напрямки здійснення програм «Прозорість

ринків та торгівлі», «Єдине здоров'я» [3] тощо.

Приділяючи увагу зміцненню потенціалу державних та приватних суб'єктів у галузі безпеки харчових продуктів на нормативному рівні потрібно включати науку та інновації, учасників виробничо-збутового ланцюжка, що діють на оперативному рівні, підвищувати поінформованість споживачів по всьому продовольчому ланцюжку.

Для вирішення завдання забезпечення доступності продовольства для населення планети необхідно враховувати очікувані зміни в агропродовольчих системах [4]. У зв'язку з новими розробками у сільському господарстві та виробництві продуктів харчування знадобиться далекоглядність та оцінка безпеки харчових продуктів. Щоб підготуватися до ризиків та викликів у галузі безпеки харчових продуктів та впоратися з ними потрібно, як раніше усвідомити та врахувати потенційний вплив глобальних тенденцій та подій на безпеку харчових продуктів.

Отже, для прийняття більш ефективних рішень потрібна надійна наукова база, правові та інституційні рамки, що підтримують ефективні та сучасні національні механізми контролю за якістю харчових продуктів. Ключовим фактором стратегічних пріоритетів у галузі безпеки харчових продуктів виступають усі учасники ланцюга поставки до споживача безпечного здорового харчування.

Список використаних джерел

1. Бацуровська І.В., Доценко Н.А., Курепін В.М. Інноваційні підходи підготовки інженера з харчових технологій. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі*: зб. матеріалів III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 07-08 листопада 2023 р.). Київ, 2024. С. 281-283. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17105>
2. FAO Organizational Chart (2024). Livestock and the environment. <https://www.fao.org/livestock-environment/en>
3. Іваненко В.С., Курепін В.М. Наближення національного законодавства до міжнародних норм з питань безпеки праці. *OSHAgro – 2023*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 3 жовтня 2023 р.). Київ: НУБіП України, 2023. С. 66–69. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15934>
4. United Nations (2024). Capacity Development for 2030 Agenda Implementation. URL: <https://sdgs.un.org/publications/capacity-development-2030-agenda-implementation-44086>